

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema XXVI.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

THEMA XXVI.

2. Reg. 22. vers. 18. ad finem.

*Commendatio Regis Iosæ nomine pietatis: Et promissio
Domini facta regi Iosæ, de morte prematura, ne videat
mala, &c. Eadem extant 2. Paralip. 34. v. 27.*

DISPOSITIO.

Non sine causa Syrach 49. v. 1. nomen Iosæ dicitur esse instar fragrantissimi odoris, quia memoria insignis pietatis illius temper recens est, & durat in sempiternū: sicut odor fragrans non cito euanescit. Ideoque Salomon Eccl. 7. v. 2. affectit, famam honestam esse præstantiorem balsamo optimo.

Commendatur enim Iosias pietatis ratione, quod puer adhuc quæsierit Dominum, 2. Par. 34. vers. 9. adeoque ex toto corde omnibusque viribus conuersus fuerit ad Dominum. 2. Reg. 23. v. 25. vt similis ipsi non fuerit ante eum rex: minus vero post eum.

Et quia à laudatis laudari laus est vera: ecce ipse Deus commendat, his quæ legimus verbis, hunc regem, & præmium pietatis promittit.

Hæc itaq; duo iam considerabimus.

1. Commendationem pietatis Iosæ.
2. Præmium pietatis quale ipsi promissum.

I. Pars.

Quid igitur commendat Dominus in rege Iosia? Quod sanctus fuerit & absque peccato? Non. Habet enim is etiam suam particulam carnis & veteris Adami in sinu. Aut quod monasteria fundauerit & dotauerit? Hoc olim omnium ferè maxime commendarunt in principibus & illustribus personis, hi qui spirituales dicebantur. Vel quod secessit in eremum, & abiecto sceptro induit cucullum? Nihil horum. Quid igitur: Audies hic tria, quæ tamen cohererent.

1. Quia

1. Quia auditis verbis voluminis legis, molle fuit cor tuum. Huc referenda ea, quæ supra v. 10. leguntur, quod videlicet inuento libro legis Mosaicæ (qui hæctenus neglectus & amissus iacebat in templo) rex curauerit mox illum legi per Saphan scribam. Audiens itaque Rex magnas Dei comminationes aduersus inobedientes, mox agnouit, quantopere hæctenus sub patre Manasse idololatra fuerit peccatum. Nec fecit idem, quod de patre ipsius & populo in genere legitur. 2. Par. 33. vers. 10. Quando loquutus est Dominus ad Manasse, & ad populum illius per Prophetas, illi noluerunt attendere. Hic vero attendit & apposuit ad cor.

Non fuit pertinax & induratus, sed penetrauit hoc, quod audiuit, ad intima cordis penetralia. *Es ist im tiefen zu herzen ganea.*

2. Deinde hoc additur: humiliatus es coram Domino, auditis sermonibus legis contra locum istum, & habitatores eius, quod in delolationem & in maledictum sint futuri.

Quia audiuit illas grauissimas comminationes & horrenda supplicia Leuit. 26. & Deut. 28. non dixit sicut illi, Esa. 28. v. 10. Manda, remanda, &c. *Lasi herfahren* Esa. 5. Item pactum cum inferno fecimus. Esa. 28. v. 15. Sed agnouit Dominum sic irritatum, vt nihil præter maledictionem illam Deut. 28. vers. 45. atque *πρωλογισμο* sit expectandum: & timuit ne illud malum ante fores esset.

3. Sed & scidisti vestimenta tua (quod factum legitur supra versu 11.) præ animi dolore, & fleuisti coram me. Hoc est, doluisti ex animo, tantis peccatis Deum tuum fuisse offensum, & multis lachrymis pœnas mitigari & auerti petuisti. Sicque vere cor pœnitens ipso facto ostendisti.

Loc vs. Hæc sunt, charissimi, quæ placent Deo, & quæ præmia habent huius & futuræ vitæ.

1. Verbum Domini sic audire, vt penetret ad cor, sicut de his Act. 2. v. 37. legitur.

Non

Non enim simplici auditu contentus est Dominus, sed beati qui audiunt & custodiunt in corde puro. Luc. 8. I. deo plerunq; coniungitur, audire, ad cor recipere, custodire, seruare. Deut. 6. v. 6. & 8. v. 1. Joan. 1. 4, ver. 21. 2. 3. 24. Roman. 2. v. 13.

Quid igitur respondebunt Deo in extremo iudicio, qui ne quidem audire voluerunt. Jer. 25. v. 3. & 19. in fine. Esa. 30. v. 9 & 42. v. 10. Jer. 6. v. 10. & 7. & 13. v. 11.

2. Deinde placet Deo illa humiliatio, quando audientes grauissimas Dei comminationes, & considerantes peccata nostra, quibus iram Dei in nos concitauimus, contristamur in corde & compungimur.

Placet enim illi spiritus contribulatus. Psal. 51. v. 19. Esa. 57. v. 15. & 66. v. 2.

Percinet hoc ad primam penitentiae partem, contritionem Coarctatur David. Cor percussit. 2. Sam. 24.

Quomodo igitur placebunt Deo, qui plane nihil mouentur, cum audiunt de peccatis & ira Dei, & hi de quibus. Esa. 2. v. 9. Prædicauerunt peccatum sicut Sodomitæ. Et securi illi Esa. 5. v. 19. *Lasß her sahen / ic. Vide Jer. 5. v. 3. & 9. v. 5. Es ist ihuen lende / daß sie es nicht ärger machen können.* Et Jer. 13. v. 23. & 24.

3. Vehementer delectetur Deus precibus illis & lachrymis ex imo corde effusis: quibus ira illius auerti aut mitigari potest. Tales profudit David Psal. 6. v. 7. & 42. v. 4. Jer. 14. v. 17. *Theren 2. v. 11. & 18. lachrymæ cordis.*

Neque vero opus hodie, ut scindamus vestimenta: sed scindite corda vestra, ait Propheta Joel. 2. v. 13.

Quomodo igitur stabunt illi qui rident, cum arguuntur de peccatis, & gloriantur in malicia. De quibus Jerem. 11. v. 13. egregius erat locus: exultant & latentur cum male egerunt. Væ illis.

Posunt hæc omnia explicari latius & pluribus confirmari dictis, quæ passim sunt obuia in prophetis.

II. Pars.

Audiuimus commendari pietatem Josæ. Nunc sequitur

quitur præmium Ego audiui preces tuas, & colligam re-
ne videant oculi tui mala, &c. Hæc verba peculiari Dis-
positione illustrata sunt supra in 1. part. huius Promptua-
rii, Classe I V. Numero XII. illuc lectorem breuitatis cau-
sa remitto. Vide pag 289.

THEMA XXVII.

Hiob. I. v. 21.

*Nudus egressus sum ex utero matris, nudus reuertar.
Dominus dedit, Dominus abstulit. Sit nomen Domini be-
nedictum.*

DISPOSITIO.

D. Chryostomus patientiam Hiobis suis auditoribus
oppositurus, sic alicubi exclamat: O nobilem beatamque
animam, & patientiam magnam, nihil sublimius haben-
tem. Profecto dilectissimi, confundor spiritu, conscientia
turbor, in his coronam videns Job.

Non igitur sine causa Hiobus & pietatis, Job. 1. vers. 1.
Ezech. 14. v. 14. & singularis patientiæ nomine, Jac. 5. v. 11.
commendatur. Etenim cum is vna quasi hora, omnibus
bonis atque opibus, liberisque simul charissimis, misera-
bili ædium ruina oppressis, obrutus fuisset, non tantum
illud equissimo animo tulit, sed etiam in super Dominum
celebrauit atque collaudauit.

Admiranda sane hæc patientia describitur in his ver-
bis, quæ charitati vestræ prælegimus, vbi additur; In o-
mnibus his non peccauit Hiobus, neque stultum quid
contra Deum loquutus est.

Quæ vero tanta patientiæ causæ cum alioquin in tam
grau casu hæc vix cadere possit in hominem. Consolatio
quam Hiobus in promptu habuit, eaque duplex, facit, vt
hunc casum tam patienter tulerit. Hæc ut itaque exequia-
mus, vt non tantum patientiam Hiob audiamus, Jac. 5. v.
10. sed etiam imitari discamus.

I. Con-